

Voorzitter

interpellatie moeten wij dus echt donderdag houden. Laten wij proberen om de staatssecretaris voor die tijd met een kabinetsreactie te laten komen.

Mevrouw **Kant** (SP): Wat de staatssecretaris van plan is, stond gistermiddag al op de website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hij komt met een wetsvoorstel op dit punt. Daar is geen woord Spaans bij! Degenen die graag informatie van het kabinet willen, kunnen dat lezen. Dan kunnen wij donderdag gewoon de interpellatie houden.

De **voorzitter**: Het stenogram van dit gedeelte van de vergadering zal worden doorgeleid naar het kabinet. Wij houden donderdag de interpellatie.

Het woord is aan mevrouw Langkamp.

Mevrouw **Langkamp** (SP): Voorzitter. De SP-fractie wil graag een interpellatiedebat aanvragen met de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het feit dat de gespecialiseerde verpleegkundige kinderdagverblijven in ons land zich op dit moment genoodzaakt zien, om financiële redenen hun deuren te sluiten. Ondanks de toezegging van de staatssecretaris dat er een oplossing zou komen, is gisteren bij het eerste kinderdagverblijf, KIDDION in Den Haag, definitief het doek gevallen. Dit is schandalig. Er moet alsnog snel een oplossing komen voor alle gespecialiseerde verpleegkundige kinderdagverblijven in Nederland. Vandaar dit interpellatieverzoek.

Mevrouw **Agema** (PVV): Wij steunen dit verzoek om een interpellatie. Als wij verpleegkundige kinderdagverblijven in ons land niet meer kunnen openhouden, dan is het einde toch echt zoek.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Een aantal weken geleden is er namens de medische kinderdagverblijven een petitie aangeboden aan de Tweede Kamer. De commissie heeft toen op mijn initiatief een brief met een reactie van het kabinet gevraagd. Ik steun het verzoek om een debat, maar ik wil ook dat die brief waar wij een paar weken geleden al om hebben gevraagd, donderdag voor 12.00 uur bij de Kamer is. Op basis daarvan kunnen wij besluiten wat voor type debat het moet worden.

De **voorzitter**: Het woord is aan de voorzitter van de commissie, mevrouw Smeets.

Mevrouw **Smeets** (PvdA): Als voorzitter van de commissie VWS wijs ik mevrouw Langkamp erop dat wij – zij was daar niet bij, maar een SP-collega wel – op 11 november een petitie in ontvangst hebben genomen en de minister om een reactie hebben gevraagd. Ik ga ervan uit dat de commissie dat antwoord binnen afzienbare tijd ontvangt. De commissie heeft dus al alles in gang gezet.

Mevrouw **Kraneveldt-van der Veen** (PvdA): Ik weet niet of het helpt, maar komende donderdag is er een algemeen overleg over kinderopvang. Wellicht kan het daarin worden meegenomen, dat spaart weer tijd.

De **voorzitter**: Mevrouw Langkamp, ik ga het samenvatten. U hebt steun voor een interpellatie. De agenda van deze week biedt daarvoor ruimte, die van volgende week

niet. Ik stel daarom voor, de interpellatie deze week te houden en de staatssecretaris in overweging te geven om de Kamer voor het debat de gevraagde brief te sturen.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Eerlijk gezegd, kan ik niet leven met dat voorstel. Er is verzocht om een interpellatiedebat, maar er ligt al wekenlang een verzoek van de commissie om te reageren op deze problematiek. Wellicht heeft de VVD-fractie naar aanleiding van die brief niet zozeer behoefte aan een interpellatie maar aan een gewoon debat of een spoeddebat, als daarvoor meer steun is. Ik begrijp de agendaproblemen, maar ik vraag u om gewoon vast te houden aan de procedure zoals u die normaal voorstelt: laten wij eerst een brief vragen en dan bekijken hoe wij het verder afhandelen.

De **voorzitter**: Ik volg de procedure door te tellen. Mevrouw Langkamp heeft de steun van 30 leden.

Mevrouw **Langkamp** (SP): Mevrouw Van Miltenburg heeft terecht aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Er heeft zich inmiddels echter een nieuw feit voorgedaan: KIDDION heeft gisteren aangekondigd per 1 januari definitief dicht te gaan. Daarover moet snel worden gedebatteerd. Ik stel voor dat morgen voor 12.00 uur de brief er ligt waar eerder om is gevraagd, met daarbij een reactie op dit nieuw ontstane feit. Dan kunnen wij morgen bij de regeling definitief besluiten in welke vorm wij het debat gaan voeren.

De **voorzitter**: Dank u zeer. Dankzij de reactie van mevrouw Langkamp is iedereen gelukkig. Aldus besloten. Het stenogram van dit gedeelte van de vergadering zullen wij doorgeleiden naar het kabinet.

Hiermee zijn wij gekomen aan het einde van de regeling van werkzaamheden. Ik heb nog wel twee mededelingen te doen. Ik heb zojuist vernomen dat mevrouw Ouweland ziek is. Daarom zal zij deze week niet aanwezig zijn.

Verder heb ik een heugelijke mededeling: het initiatiefwetsvoorstel van mevrouw Halsema inzake een constitutioneel hof is zojuist door de Eerste Kamer aangenomen met 37 stemmen voor en 36 stemmen tegen.

(applaus)

De **voorzitter**: Wij gaan stemmen. Ik ga ervan uit dat u allen de presentielijst hebt getekend. Op dinsdag gebeurt dat meestal wel.

Aan de orde is de **stemming over een resterende motie**, ingediend bij het debat over **de JSF**, te weten: - de motie-Brinkman over uitstel van de beslissing over aanschaf tot er een goede kandidaat beschikbaar is (26488, nr. 117).

(Zie vergadering van 30 oktober 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het onderdeel Binnenlands bestuur van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2009, de begroting voor het jaar 2009 van de fondsen B en C en de Trendnota overheid**, te weten:

- de motie-Van Raak over het verminderen van de inhuur van externen (31701, nr. 6);
- de motie-Van Raak over een onderzoek naar het overtreden van regels bij inhuren (31701, nr. 7);
- de motie-Heijnen c.s. over de gevolgen van een krimpende bevolking voor gemeenten (31700-B, nr. 6).

(Zie wetgevingsoverleg van 10 november 2008.)

In stemming komt de motie-Van Raak (31701, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Raak (31701, nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Heijnen c.s. (31700-B, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het onderdeel Politie van de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2009**, te weten:

- de motie-Van Raak over het afzien van de voorgenomen bezuinigingen op de politie (31700-VII, 29628, nr. 10);
- de motie-Van Raak over de nieuwe reiskostenvergoedingen voor agenten (31700-VII, 29628, nr. 11);
- de motie-Brinkman over 10% minder politiechefs vanaf de rang van commissaris (31700-VII, 29628, nr. 12);
- de motie-Brinkman over een overzicht van "politie in blauw" en "politie niet in blauw" (31700-VII, 29628, nr. 14).

(Zie wetgevingsoverleg van 10 november 2008.)

In stemming komt de motie-Van Raak (31700-VII, 29628, nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de VVD, de SGP en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd

en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Raak (31700-VII, 29628, nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, 29628, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, 29628, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van de wetsvoorstellen **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2009 (31700-VII), Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2009 (31700-B) en Vaststelling van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2009 (31700-C)**, te weten:

- de motie-Van Raak over het niet verhogen van de inkomens van ministers (31700-VII, nr. 21);
- de motie-Bilder c.s. over differentiatie tussen gemeenten naar takenpakket (31700-VII, nr. 22);
- de motie-Çörüz c.s. over het terugbrengen van de overhead bij de politiekorpsen (31700-VII, nr. 23);
- de motie-Çörüz c.s. over de effectiviteit van het instrumentarium voor bestrijding van overlast (31700-VII, nr. 24);
- de motie-Van der Burg c.s. over maximaal twee bestuurlijke niveaus die zich met bepaalde beleids-terreinen bezighouden (31700-VII, nr. 25);
- de motie-Van der Burg/Pechtold over minder tussenlagen in het binnenlands bestuur (31700-VII, nr. 26);
- de motie-Van der Burg over minder volksvertegenwoordigers (31700-VII, nr. 27);
- de motie-Van der Burg over adviesraden op ad-hocbasis (31700-VII, nr. 28);
- de motie-Heijnen over aanvullende maatregelen om meer allochtonen in dienst te nemen (31700-VII, nr. 29);
- de motie-Brinkman over onderzoek naar homogeweld door allochtonen (31700-VII, nr. 31);
- de motie-Brinkman over het opheffen van alle waterschappen (31700-VII, nr. 32);
- de motie-Brinkman over een verbod op het dragen van hoofddoekjes ook binnen een politiebureau (31700-VII, nr. 33);

Voorzitter

- de motie-Brinkman over de aanpak van Marokkaans straatvuur door de politie (31700-VII, nr. 34);
- de motie-Van der Staaij c.s. over onderzoek naar de feitelijke beschikbaarheid van politieagenten (31700-VII, nr. 35);
- de motie-Van der Staaij c.s. over het niet ontmoedigen van het gebruik van mosquito's (31700-VII, nr. 36);
- de motie-Anker c.s. over de inzet van convenantgelden voor regionalisering (31700-VII, nr. 37);
- de motie-Van der Ham over een plan van aanpak voor de bestrijding van homofobie geweld (31700-VII, nr. 38);
- de motie-Van der Ham/Heijnen over early voting (31700-VII, nr. 39).

(Zie vergadering van 27 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Van der Burg stel ik voor, haar motie (31700-VII, nr. 28) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De motie-Van der Burg/Pechtold (31700-VII, nr. 26) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het binnenlands bestuur wordt gekenmerkt door "bestuurlijke drukte", waardoor de effectiviteit van het bestuur wordt beperkt;

verzoekt de regering, initiatieven te ontwikkelen teneinde het binnenlands bestuur in te richten met minder bestuurders,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 45 (31700-VII).

De motie-Van der Ham (31700-VII, nr. 38) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat homofobie geweld toeneemt, en registratie van daders en andere omstandigheden van belang zijn en inzicht geven voor bestrijding van geweld;

overwegende dat de uitkomsten van het onderzoek van de Universiteit van Amsterdam hieromtrent nieuwe inzichten hebben verschaft;

verzoekt de regering, zo spoedig mogelijk te reageren op

het rapport van de UVA, en met een plan van aanpak te komen met een passende intensivering van bestrijding van homofobie geweld,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is ondertekend door de leden Van der Ham en Kuiken. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 46 (31700-VII).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Van Raak (31700-VII, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bilder c.s. (31700-VII, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Çörüz c.s. (31700-VII, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Çörüz c.s. (31700-VII, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Burg c.s. (31700-VII, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van der Burg/Pechtold (31700-VII, nr. 45).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Burg (31700-VII, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Heijnen (31700-VII, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-VII, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij c.s. (31700-VII, nr. 35).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij c.s. (31700-VII, nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Anker c.s. (31700-VII, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van der Ham/Kuiken (31700-VII, nr. 46).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van

de fractie van de SGP tegen deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham/Heijnen (31700-VII, nr. 39).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66 en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Voorzitter. Nu de motie op stuk nr. 45 van de heer Pechtold en mijzelf is aangenomen, verzoeken wij het kabinet om een reactie. Hoe gaan de bewindslieden deze motie uitvoeren?

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. In januari voert de Kamer een debat met minister Plasterk over emancipatie. *Het lijkt mij interessant om voor die tijd van het kabinet te horen hoe het de motie op stuk nr. 46 gaat uitvoeren.*

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het onderdeel Visserij van de begroting van LNV (XIV) voor het jaar 2009**, te weten:

- de motie-Polderman/Snijder-Hazelhoff over een second opinion over de aannames van IMARES waarop het herstelplan aal is gebaseerd (31700-XIV, nr. 21);
- de motie-Koppejan c.s. over het naar de Europese Commissie sturen van een nationaal aalbeheerplan (31700-XIV, nr. 22);
- de motie-Koppejan c.s. over een regeling ondersteuning certificering (31700-XIV, nr. 23);
- de motie Snijder-Hazelhoff c.s. over het niet meer vangen van glasaal ten behoeve van de export (31700-XIV, nr. 24);
- de motie-Jacobi/Koppejan over een evaluatie van het functioneren van het VIP (31700-XIV, nr. 25);
- de motie-Jacobi over geïntegreerde visserijvergunningen voor de kleinschalige visserij (31700-XIV, nr. 26);
- de motie-Jacobi/Koppejan over een onafhankelijke instelling voor certificering en controle (31700-XIV, nr. 27);
- de motie-Graus over het voorkomen van sanering in de mosselsector (31700-XIV, nr. 28);
- de motie-Graus over de economische, financiële en sociale gevolgen van een verlaging van de vangstquota (31700-XIV, nr. 29);
- de motie-Graus over een reddingsplan voor de aalvisserij (31700-XIV, nr. 30);
- de motie-Cramer over het ondersteunen van bedrijven die varen onder buitenlandse vlag, maar in Nederland belasting betalen, in het proces van verduurzaming (31700-XIV, nr. 31);

Voorzitter

- de motie-Cramer/Jacobi over een beloning voor vissers voor het verminderen van bijvangsten (31700-XIV, nr. 32);
- de motie-Cramer c.s. over het bepleiten van het visurensysteem binnen de Europese Unie (31700-XIV, nr. 33);
- de motie-Van Gent/Ouwehand over een integraal onderzoek naar de bodemgesteldheid in de Noordzee (31700-XIV, nr. 34);
- de motie-Ouwehand over het in de onderzoeksopdracht opnemen van de natuurlijke basisbehoefte van de verschillende vissoorten (31700-XIV, nr. 35);
- de motie-Ouwehand over het niet toestaan van nieuwe viskwekerijen totdat onderzoek is afgerond (31700-XIV, nr. 36);
- de motie-Ouwehand over het vastleggen van het beoogde nalevingsniveau voor de visserijsector (31700-XIV, nr. 37).

(Zie wetgevingsoverleg van 24 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Koppejan c.s. (31700-XIV, nr. 22) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het niet goed gaat met het Europese aalbestand;

constaterende dat de EU-lidstaten hun nationale aalbeheerplan voor goedkeuring dienen in te dienen bij de Europese Commissie;

overwegende dat noodzakelijke maatregelen die het herstel van het aalbestand beogen, pijnlijke gevolgen zullen hebben voor beroepsvissers die bij hun broodwinning in belangrijke mate afhankelijk zijn van de aalvangst;

overwegende dat de direct betrokkenen vanuit de binnenvisserij vertegenwoordigd door de Combinatie van Beroepsvissers, de PO-IJsselmeer en het Productschap Vis tot op heden onvoldoende inspraak hebben gehad op het voor hen zo belangrijke aalbeheerplan;

overwegende dat de uitvoering van een aalbeheerplan meer kans heeft op succes naarmate er vooraf meer inspanningen zijn verricht om alle partijen te betrekken bij de opstelling en wijze van uitvoering van de planner;

verzoekt de regering:

- voor 31 december 2008 een nationaal aalbeheerplan naar de Europese Commissie te sturen waarin nog alle ruimte wordt gelaten voor een nadere invulling en het maken van definitieve keuzes ten aanzien van de te nemen maatregelen;
- op korte termijn alle direct betrokkenen middels hun vertegenwoordigers opnieuw inspraak te geven bij de definitieve invulling van het aalbeheerplan en de Tweede Kamer hier voor 1 april 2009 over te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 40 (31700-XIV).

De motie-Jacobi/Koppejan (31700-XIV, nr. 25) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat het Visserij Innovatie Platform (VIP) bij uitstek het middel is om ondernemers uit de gehele visserijketen die willen innoveren en daarbij oog hebben voor economische, ecologische en maatschappelijke aspecten, te stimuleren en ondersteunen;

overwegende dat vissers die in het gebied van de Waddenzee vissen ook baat kunnen hebben bij ondersteuning door het VIP;

overwegende dat duurzame innovatie nog niet volledig geborgd is in de visserijsector zelf en dat het VIP opgericht is in 2006 voor een periode van drie jaar;

verzoekt de regering, te komen met een evaluatie van het functioneren van het VIP tot nu toe en met een voorstel hoe het VIP of de taken van het VIP in de toekomst een plaats kunnen krijgen voor zowel de Noordzee als ook de Waddenzee, en met deze evaluatie te komen voor september 2009,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 41 (31700-XIV).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Polderman/Snijder-Hazelhoff (31700-XIV, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Koppejan c.s. (31700, nr. 40).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Koppejan c.s. (31700-XIV, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD tegen deze motie heeft gestemd en

Voorzitter

de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Snijder-Hazelhoff c.s. (31700-XIV, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Jacobi/Koppejan (31700-XIV, nr. 41).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jacobi (31700-XIV, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jacobi/Koppejan (31700-XIV, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Graus (31700-XIV, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Graus (31700-XIV, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Graus (31700-XIV, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Cramer (31700-XIV, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Cramer/Jacobi (31700-XIV, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Cramer c.s. (31700-XIV, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD tegen deze motie heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Gent/Ouwehand (31700-XIV, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XIV, nr. 35).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XIV, nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD voor deze motie heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XIV, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten in verband met het verbeteren en versterken van de vaststelling van de identiteit van verdachten, veroordeelden en getuigen (Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen) (31436)**.

(Zie vergadering van 25 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD tegen dit wetsvoorstel heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van **het verslag van een algemeen overleg met de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de evaluatie van de Meststoffenwet (28385, nr. 119)**, te weten:

- de gewijzigde motie-Koopmans/Cramer over een systeem van flexibele gebruiksnormen voor stikstof (28385, nr. 124);
- motie-Snijder-Hazelhoff over een meer onderscheidend mestbeleid (28385, nr. 123).

(Zie vergadering van 26 november 2008.)

In stemming komt de gewijzigde motie-Koopmans/Cramer (28385, nr. 124).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Snijder-Hazelhoff (28385, nr. 123).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de evaluatie van natuurwetgeving**, te weten:

- de motie-Ouwehand c.s. over het niet opheffen van het verbod op jacht in natuurgebieden (31536, nr. 3);
- de motie-Ouwehand c.s. over een verbod op het vangen van eenden in een eendenkooi (31536, nr. 4);
- de motie-Jacobi over een evaluatie gericht op de verbetering van natuur en biodiversiteit (31536, nr. 5);
- de motie-Van der Ham c.s. over aanvullend onderzoek naar de ecologische effectiviteit van de natuurwetgeving (31536, nr. 6).

(Zie vergadering van 26 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Jacobi (31536, nr. 5) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in het eindrapport "Over wetten van de natuur. Evaluatie van de natuurwetgeving: bevindingen en beleidsconclusies" gesteld wordt dat de wettelijke bescherming een belangrijk en succesvol instrument is;

overwegende dat de Natuurbalans 2008 wederom een achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland constateert;

constaterende dat uit het eindrapport blijkt dat de evaluatie van de natuurwetgeving vooral een vervolg is op trajecten die in het verleden in gang gezet zijn om de wetgeving en uitvoeringspraktijk van met name het soortenbeleid zo goed mogelijk op orde te brengen en burgers en bedrijven zo goed mogelijk te faciliteren;

van mening dat ook de verbetering van de bescherming van de natuur een uitgangspunt zou moeten zijn;

verzoekt de regering, te komen met een evaluatie gericht op de effecten van de huidige wetgeving op de verbetering van de natuur en biodiversiteit, en deze spoedig aan de Kamer te doen toekomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is ondertekend door de leden Jacobi en Jager. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (31536).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Ouwehand c.s. (31536, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand c.s. (31536, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Jacobi/Jager (31536, nr. 8).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham c.s. (31536, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enige bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek teneinde naast het in deze bepalingen gestelde vereiste van schriftelijkheid ook ruimte te bieden aan de ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch verkeer (31358).**

(Zie vergadering van 29 november 2008.)

De **voorzitter**: De amendementen-Vos (stuk nrs. 11, 12 en 14) zijn ingetrokken.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van Vroonhoven-Kok (stuk nr. 15, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 15 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Van Vroonhoven-Kok/Vos (stuk nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de gewijzigde amendementen-Van Vroonhoven-Kok (stuk nrs. 15, I en II) en het nader gewijzigde amendement-Van Vroonhoven-Kok/Vos (stuk nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **Anders Betalen voor Mobiliteit**, te weten:

- de motie-Van der Ham over het opnemen van de milieudoelen van de kilometerbeprijzing in de wet (31305, nr. 91);
- de motie-Madlener/De Krom over het onmiddellijk stoppen met de invoering van rekeningrijden (31305, nr. 92);
- de motie-Vendrik/Van der Ham over de ontwikkeling van een scenario voor regionale groei (31305, nr. 93);
- de motie-Vendrik over een scenario voor de reductie van CO₂-uitstoot voor de sector verkeer (31305, nr. 94);
- de motie-Vendrik over het opnemen van reductiedoelstellingen voor de sector verkeer in de wet (31305, nr. 95);
- de motie-Koopmans c.s. over differentiatie in voertuigcategorieën naar CO₂-uitstoot (31305, nr. 96).

(Zie vergadering van 26 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Van der Ham stel ik voor, zijn motie (31305, nr. 91) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Madlener/De Krom (31305, nr. 92).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik/Van der Ham (31305, nr. 93).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik (31305, nr. 94).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik (31305, nr. 95).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Koopmans c.s. (31305, nr. 96).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van de wetsvoorstellen **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2009 (31700-XV) en Vaststelling van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW (E) voor het jaar 2009 (31700-E)**, te weten:

- de motie-Spekman c.s. over een extra inzet om Wajong'ers aan het werk te helpen (31700-XV, nr. 21);
- de motie-Ulenbelt over voortzetting van de regeling voor werktijdverkorting in 2009 (31700-XV, nr. 22);
- de motie-Ulenbelt over openstelling van de regeling voor werktijdverkorting voor uitzendkrachten (31700-XV, nr. 23);
- de motie-Ulenbelt over verbetering van de rechtspositie van flexwerkers (31700-XV, nr. 24);
- de motie-Ulenbelt over aanpassing van de herbeoordelingseisen voor WAO'ers (31700-XV, nr. 25);

Voorzitter

- de motie-Ulenbelt over aanwending van het vermogen van OPTAS voor de pensioenen van havenwerkers (31700-XV, nr. 26);
- de motie-Van Hijum/Blok over mogelijke gevolgen voor de sociale zekerheid van immigratie uit Oost-Europa en landen buiten de EU (31700-XV, nr. 27);
- de motie-Van Hijum c.s. over overdragen van de verantwoordelijkheid voor de financiering van de REA-scholingsinstituten (31700-XV, nr. 28);
- de motie-Spies c.s. over begeleiding van jonge mensen met complexe problemen (31700-XV, nr. 31);
- de motie-Blok over uitvoeren van de WGA conform het coalitieakkoord (31700-XV, nr. 32);
- de motie-Tony van Dijck over terugdraaien van het besluit om de ontslagvergoeding te versoberen (31700-XV, nr. 34);
- de motie-Tony van Dijck over terugdraaien van de openstelling van de arbeidsmarkt voor Polen (31700-XV, nr. 35);
- de motie-Tony van Dijck over tegenhouden van de vrije toelating van Roemenen en Bulgaren op de arbeidsmarkt (31700-XV, nr. 36);
- de motie-Tony van Dijck over verruimen van de vrijwilligersvergoeding voor werkzaamheden in de zorg (31700-XV, nr. 37);
- de motie-Ortega-Martijn/Van Hijum over tegengaan van belemmeringen om na het 65ste jaar door te werken (31700-XV, nr. 38);
- de motie-Van Gent over garanderen van de koopkracht van lage inkomens, chronisch zieken, gehandicapten en ouderen (31700-XV, nr. 41);
- de motie-Koşer Kaya over een evenwichtig beleid ten aanzien van een- en meerpersoonshuishoudens (31700-XV, nr. 42);
- de motie-Van der Vlies over tijdelijk inzetten van werknemers als vrijwilliger in de zorg en het onderwijs (31700-XV, nr. 43).

(Zie vergadering van 27 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Koşer Kaya stel ik voor, haar motie (31700-XV, nr. 42) van de agenda af te voeren. Op verzoek van de heer Van der Vlies stel ik voor, zijn motie (31700-XV, nr. 43) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Spekman c.s. (31700-XV, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ulenbelt (31700-XV, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ulenbelt (31700-XV, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze

motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ulenbelt (31700-XV, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ulenbelt (31700-XV, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ulenbelt (31700-XV, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Hijum/Blok (31700-XV, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Hijum c.s. (31700-XV, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Spies c.s. (31700-XV, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Blok (31700-XV, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66 en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Tony van Dijck (31700-XV, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Tony van Dijck (31700-XV, nr. 35).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD en de PVV voor deze

Voorzitter

motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Tony van Dijck (31700-XV, nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Tony van Dijck (31700-XV, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn/Van Hijum (31700-XV, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Gent (31700-XV, nr. 41).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009 (31700-X)**, te weten:

- de motie-Poppe/Van Velzen over het contracteren van theatergezelschap Orkater (31700-X, nr. 32);
- de motie-Poppe over de benodigde bezettingsgraad voor uitvoering van het ambitieniveau (31700-X, nr. 33);
- de motie-Poppe over herintroductie van het gevechtsinsigne met terugwerkende kracht tot 27 december 1949 (31700-X, nr. 34);
- de motie-Poppe over nieuwe criteria voor opleiding en leeftijd bij uitzending (31700-X, nr. 35);
- de motie-Poppe/Van Velzen over onderzoek naar de kosten van de Nederlandse missie in Uruzgan (31700-X, nr. 36);
- de motie-Poppe c.s. over onderzoek naar een klachtencommissie voor veteranen (31700-X, nr. 37);
- de motie-Van Velzen over afstand nemen van de uitspraken van kolonel Van Happen (31700-X, nr. 38);
- de motie-Van Velzen over stopzetten van het invoeren van een onveilige defensiepas (31700-X, nr. 39);
- de motie-Van Velzen over extra beveiligingsmaatregelen (31700-X, nr. 40);
- de motie-Knops/Eijsink over een bonus voor actief dienende militairen die driemaal zijn uitgezonden (31700-X, nr. 41);
- de motie-Knops c.s. over vereenvoudiging van regelgeving (31700-X, nr. 42);
- de motie-Knops c.s. over bescherming van de Fennekvoertuigen (31700-X, nr. 43);

- de motie-Knops/Voordewind over de uitwerking van een plan voor een "internaat voor veiligheid en vakmanschap" (31700-X, nr. 44);
- de motie-Boekestijn/Van der Staaij over verruiming van de HGIS-afspraken (31700-X, nr. 45);
- de motie-Boekestijn over reductie van de termijn waarbinnen innovatieve projecten tot wasdom komen (31700-X, nr. 46);
- de motie-Eijsink c.s. over het tegen het licht houden van de functie IGK en andere toezichthoudende organen bij Defensie (31700-X, nr. 47);
- de motie-Eijsink c.s. over rapportage over de voortgang van het SPEER-project (31700-X, nr. 48);
- de motie-Eijsink c.s. over concrete voorstellen voor schadeloosstelling van veteranen (31700-X, nr. 49);
- de motie-Brinkman c.s. over de huisvesting en arbeidsomstandigheden van het personeel van de Koninklijke Marechaussee op Schiphol (31700-X, nr. 50);
- de motie-Brinkman over onderhandelingen gericht op terugtrekking van de Nederlandse troepen uit Uruzgan volgend jaar (31700-X, nr. 51);
- de motie-Voordewind c.s. over eigen UAV-capaciteit ter vervanging van de Sperwer (31700-X, nr. 52);
- de motie-Voordewind c.s. over het Multinationaal Heli Initiative Trustfund (31700-X, nr. 53);
- de motie-Diks over een inventarisatie van de Nederlandse ambities op veiligheidsgebied (31700-X, nr. 54);
- de motie-Van der Staaij/Boekestijn over de budgettaire consequenties van de verkenningen (31700-X, nr. 55).

(Zie vergadering van 27 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Boekestijn/Van der Staaij (31700-X, nr. 45, zoals eerder gewijzigd onder 31700-X, nr. 64) is in die zin nader gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat volgens de thans geldende afspraken binnen de HGIS niet alle additionele kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties vanuit de daarvoor bestemde voorziening op de HGIS-begroting gefinancierd kunnen worden, zoals reservedelen van en slijtage aan voertuigen;

constaterende dat om die reden bij de operatie in Uruzgan voorzien moest worden in financiering van extra kosten vanuit de algemene middelen, door middel van de Van Geel-, Bos- en gereedstellingsgelden;

verzoekt de regering, bij de evaluatie van de missie in Afghanistan ook de vraag mee te nemen of het wenselijk is om de HGIS-afspraken te verruimen ten aanzien van de financiering van de crisisbeheersingsoperaties,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze nader gewijzigde motie is ondertekend door de leden Boekestijn, Van der Staaij en Knops. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 65 (31700-X).

Voorzitter

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Poppe/Van Velzen (31700-X, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (31700-X, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (31700-X, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (31700-X, nr. 35).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Van Velzen (31700-X, nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe c.s. (31700-X, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (31700-X, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (31700-X, nr. 39).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (31700-X, nr. 40).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van

de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Knops/Eijsink (31700-X, nr. 41).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Knops c.s. (31700-X, nr. 42).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Knops c.s. (31700-X, nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD tegen deze motie heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Knops/Voordewind (31700-X, nr. 44).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): De fractie van de PvdD wordt geacht voor de motie op stuk nr. 43 te hebben gestemd.

De **voorzitter**: De fractie van de PvdD heeft gestemd voor de motie op stuk nr. 43. Dat verandert de uitslag niet, want deze motie was al aangenomen.

In stemming komt de nader gewijzigde motie-Boekestijn c.s. (31700-X, nr. 65).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze nader gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Boekestijn (31700-X, nr. 46).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Eijsink c.s. (31700-X, nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Eijsink c.s. (31700-X, nr. 48).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Eijsink c.s. (31700-X, nr. 49).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Brinkman c.s. (31700-X, nr. 50).

De **voorzitter**: Ik constateer dat het aanwezige lid van de fractie van de PvdD tegen deze motie heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Brinkman (31700-X, nr. 51).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Voordewind c.s. (31700-X, nr. 52).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Voordewind c.s. (31700-X, nr. 53).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Diks (31700-X, nr. 54).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij/Boekestijn (31700-X, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **de brief van het Presidium over de evaluatie van de regeling van het burgerinitiatief (30140, nr. 14).**

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform het voorstel van het Presidium met de beide aanpassingen in te stemmen en voor het overige de evaluatie voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 15.54 uur tot 16.00 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van de begroting Wonen, Wijken en Integratie (XVIII) voor het jaar 2009 (31700-XVIII).**

De **voorzitter**: Wij behandelen vandaag de eerste termijn van de Kamer. U heeft allen de spreektijden wat langer gemaakt dan in de oorspronkelijke planning. Daar ben ik als voorzitter nooit blij mee. Ik heb niet van u allen de verdeling tussen de woordvoerders in eerste en tweede termijn en onderling ontvangen. Het is handig als u dit allen bij de griffier komt melden. Dan beginnen wij alvast met de heer Jansen van de SP-fractie.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. Krap 100 jaar geleden begon de geschiedenis van drie Amsterdamse woningcorporaties: de Algemene Woningbouwvereniging, Het Oosten en Patrimonium, respectievelijk van sociaal-democratische, katholieke en protestantse kleur. Hoe verschillend hun oorsprong ook was, ze deelden hun verheffingsideaal van de arbeidersklasse. Dat ideaal ging veel verder dan een fatsoenlijk dak boven ieders hoofd, hoe ellendig de woontoestand in Amsterdam destijds ook was. Gemeenschappelijke activiteiten moesten de sociale samenhang versterken. Er werd samengewerkt met instellingen op het gebied van de gezondheidszorg om ziekten te bestrijden en een gezonde levenswijze te propageren. Het was de wijkaanpak avant la lettre. De Staat had met de Woningwet van 1901 een stap gezet van de nachtwakersstaat naar de verzorgingsstaat. Voortaan konden kwaliteitseisen worden gesteld aan woningen, krotten worden gesloopt en noodzakelijke gronden onteigend. Woningcorporaties konden goedkope leningen krijgen in het belang van de volkshuisvesting.

Inmiddels zijn wij een eeuw verder en zijn veel corporaties financieel rijker, maar moreel verarmd. Het Oosten, de AWV en Patrimonium bestaan niet meer. Ze zijn vorig jaar opgegaan in nieuwe megacorporaties: schaalvergroting, veroorzaakt door neoliberal beleid van de afgelopen vijftien jaar. De goedkope leningen zijn afgeschaft en sinds begin dit jaar betalen corporaties vennootschapsbelasting over hun sociale activiteiten. Winstbelasting over je non-profitzaak was zelfs VVD-minister Dekker te gek. Minister Van der Laan zei de vorige week dat de vennootschapsbelasting de potentie heeft om averechts te werken. Dat is een begin van voortschrijdend inzicht. Wanneer kunnen wij zijn reparatievoorstel verwachten, bijvoorbeeld het beperken van de belasting tot de commerciële activiteiten? Als gevolg van de invoering van winstbelasting willen veel corporaties het stelsel verlaten. Volgens een aantal

topjuristen is dit mogelijk door een lek in de wet. Voormalig minister Vogelaar weigerde hardnekkig om dat lek te dichten. Deze minister is jurist. Is hij verstandiger dan zijn voorganger?

Oud-minister Vogelaar gaf donderdag in NRC Handelsblad onomwonden toe dat er vanaf 2011 zwaarder dreigt te worden bezuinigd op de middelen voor stadsvernieuwing en grotestedenbeleid. Vooral de middelgrote steden en het platteland houden bijna niets meer over. Dat zijn precies de regio's waar de corporaties ook al zware aanslagen aan winstbelasting en Vogelaarheffing voor de kiezen krijgen. Soms zijn dit rijke corporaties die in hun gebied weinig werk aan de winkel hebben, maar vaak zijn het juist arme corporaties met een grote opgave in de buurtaanpak. Op dit moment betalen arme corporaties buiten de 40 wijken voor rijke corporaties in de 40 wijken. Kan de minister toezeggen dat aan deze asociale heffing met ingang van 2009 een einde zal worden gemaakt? Kan de minister beloven dat alle gemeenten, ook de kleinere, na 2010 recht houden op stadsvernieuwingsbudgetten die minstens gelijk zijn aan die van de lopende periode?

De minister uitte vorige week lichte twijfel over het verschil in behandeling tussen de 40 Vogelaarwijken en de rest van Nederland. De SP-fractie is voor een probleemgerichte aanpak waarbij alle buurten aanspraak kunnen maken op steun op basis van de regel: hoe groter de problemen, hoe verder de gereedschapskist wordt uitgepakt. Dan kunnen ook relatief arme corporaties met goede plannen hulp in Stadskanaal, Den Helder, Almelo of Helmond krijgen.

In de krimpregio's zijn de problemen zeker zo groot als in de grote steden, vooral omdat hier nauwelijks mogelijkheden bestaan om geld te verdienen door de verkoop van sociale huurwoningen. Wanneer komt de minister met zijn aanpak voor de 400 Van der Laanbuurten? De SP-fractie heeft hierop twee maanden geleden alvast een voorschot genomen met voorstellen voor de buurtaanpak. Ik heb een exemplaar van "De buurt, de schaal van de toekomst" meegenomen voor de minister. Ook zijn voorganger heeft van ons een exemplaar ontvangen. Onze voorstellen zijn gericht op alle buurten, in de grote steden, in de middelgrote steden en op het platteland, in en buiten de Randstad.

De woningcorporaties slopen volgend jaar bijna 24.000 woningen. Dat is merkwaardig, want de slechtste woningen zijn te vinden bij de particuliere verhuurders en in de categorie goedkope koopwoningen. Die blijven echter staan. Betaalbare corporatiewoningen worden gesloopt, terwijl de bewoners er nog graag in wonen, er voldoende belangstellenden zijn voor de vrijkomende woningen en die woningen bouwtechnisch niet afgeschreven zijn. Gisteren stond in de krant dat er binnenkort 118 huurwoningen aan het Rotterdamse Stieltjesplein worden gesloopt. Die woningen zijn pas 28 jaar oud; ik was nog betrokken bij de bouw ervan. De huur van die woningen bedraagt € 439, voor 140 m² ruimte. Daar krijg je het uitzicht op de oude hefbrug bij cadeau. Volgens eigenaar de Nieuwe Unie moet het complex plat, met de volle steun van PvdA-wethouder Karakus.

Wij hebben de minister vorige week het eerste exemplaar van ons rapport "Langs de slooplat" overhandigd. Ik ga ervan uit dat wij daar voor de tweede termijn nog een reactie op krijgen. Als je sloopt, moet je nog meer bijbouwen om de woningnood op te lossen. In het

regeerakkoord staat een bouwdoelstelling van 80.000 tot 100.000 woningen per jaar. De SP-fractie heeft vorig jaar gepleit voor het formuleren van een bouwdoelstelling uitgaande van het netto-effect van de woningvoorraad. Het bouwen van 80.000 woningen is namelijk een stuk minder spectaculair als er tegelijkertijd 24.000 woningen worden gesloopt. Daar moet wat ons betreft rekening mee worden gehouden. De minister vond dat een interessante gedachte. Wil hij dat vertalen naar een concrete doelstelling?

Het inflatievolgend huurbeleid is een van de pareltjes van het kabinet. Volgend jaar loopt de inflatie echter op naar 2,75%. Inmiddels blijken de verhuurders de huurverhoging bij verhuizing te gebruiken als extra inkomstenbron, wat nu al goed is voor 0,6% extra huurstijging. In totaal gaat het dus om bijna 3,5%. De SP-fractie is voor een all-in plafond voor de jaarlijkse huurstijging plus de huurstijging bij mutatie. Is de minister dat met ons eens?

Vervolgens een opmerking over het oneigenlijk gebruik van de huurtoeslag. Ik duid dat aan als fraude. Een paar jaar terug is gestopt met het preventief toetsen van de redelijke huur bij particuliere woningen voor huurders die aanspraak maken op de huurtoeslag. Dit zou voortaan steekproefsgewijze gebeuren. De SP-fractie voorspelde dat dit fraude door huisjesmelkers in de hand zou werken. Klopt het dat de beloofde aantallen voor de steekproef in de verste verte niet gehaald worden door uitvoeringsproblemen bij de Belastingdienst? Zo ja, is de minister het met mij eens dat het volstrekt onredelijk is om de te veel betaalde huurtoeslag bij de huurder terug te vorderen, als achteraf blijkt dat een huisjesmelker een huur vraagt die boven het wettelijk maximum ligt? Waarom wordt in dat geval de te veel betaalde huurtoeslag niet teruggevorderd bij de verhuurder?

Vervolgens een vraag over de 26 mln. efficiencywinst die de minister inboekt voor vermindering van de fraude met huurtoeslag door de verbetering van de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Wij ontvingen daar vanmorgen twee brieven over. In de eerste versie van de brief stond de volgende zin: "Als deze reeks echter niet realistisch blijkt te zijn, wordt dekking gevonden door de prijsbijstelling rijksbreed te korten." In de tweede versie van de brief was deze zin geschrapt. Ik vraag de minister of nu het risico bestaat dat de ontvangers van huurtoeslag straks misschien moeten bloeden voor de hobby's van de heer Van Geel en mevrouw Hamer.

In januari zullen wij uitgebreid spreken over de maatschappelijke controle van de woningcorporaties. Ik wil toch al enkele vragen stellen naar aanleiding van het gisteren gepubliceerde advies van de commissie-Meijerink. Sinds wanneer is het gebruikelijk dat degene die gecontroleerd wordt, de corporatie in dit geval, een vinger in de pap krijgt bij de benoeming van het bestuur van de onafhankelijke toezichthouder? Vindt de minister het acceptabel dat ook in de toekomst de raad van commissarissen zijn eigen opvolgers blijft aanwijzen? En vindt de minister het acceptabel dat er in het kader van het nieuwe toezichtstelsel geen afspraken gemaakt worden over de betaling van de bestuurders en de leden van raden van commissarissen?

Afgelopen vrijdag was ik op bezoek bij De Goede Woning in Nijkerkerveen, een van de kleinste woningcorporaties van Nederland. Als ik goed geïnformeerd ben, heeft deze corporatie 220 woningen. De beheer-